

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 2514/23
21.6.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ у већу састављеном од судија Зорице Ђаковић, председника већа, др Драгице Попеску и Светлане Павић, чланова већа, у парници тужилаца АА из ..., чији је пуномоћник Раде Керкез из Београда, ул. Народних хероја бр. 18/11, ББ из ..., чији је пуномоћник адвокат Драган Нинковић из Београда, ул. Ресавска бр. 31/1 и ВВ из ..., чији је пуномоћник адвокат Биљана Милошевић из Београда, ул. Ратка Митровића бр. 3, против тужених ГГ из ..., чији је пуномоћник адвокат Миодраг Јевтић, из Београда, Булевар краља Александра бр. 81 и ДД из ..., чији је пуномоћник адвокат Жељко Пецињачки из Земуна, ул. Првомајска бр. 116, ради утврђења, одлучујући о жалбама туженог ГГ, тужиоца АА и тужиље ББ, изјављеним против пресуде Другог основног суда у Београду 17 П бр. 2733/20 од 01.11.2022. године, у седници већа одржаној дана, 21.06.2023. године, донео је

РЕШЕЊЕ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, жалба првотужиоца АА из ..., па се **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Другог основног суда у Београду 17 П бр. 2733/20 од 01.11.2022. године, у ставу петом, осмом, деветом и тринаестом изреке.

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба тужиље ББ па се **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Другог основног суда у Београду 17 П бр. 2733/20 од 01.11.2022. године у ставу шестом изреке.

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, жалба туженог ГГ, па се потврђује пресуда Другог основног суда у Београду 17 П бр. 2733/20 од 01.11.2022. године, у ставу првом, другом, четвртом, десетом, једанаестом и дванаестом изреке.

ОДБАЦУЈЕ СЕ жалба туженог ГГ у односу на став трећи, пети, шести, седми, осми, девети и тринаести изреке, као недопуштена.

Образложење

Ставом првим изреке побијане пресуде Другог основног суда у Београду 17 П бр. 2733/20 од 01.11.2022. године, одбија се приговор пресуђене ствари истакнут од

стране туженог ГГ, као неоснован. Ставом другим изреке побијане пресуде дозвољава се објективно преиначење тужбе истицањем другог захтева уз постојећи, учињено поднесцима тужиоца АА од 15.06.2020. године, тужиоца ББ од 08.05.2021. године и тужиоца ВВ од 01.06.2021. године. Ставом трећим изреке побијане пресуде констатује се да је тужба тужилаца ББ и ВВ у односу на туженог ДД, повучена. Ставом четвртим изреке побијане пресуде усваја се тужбени захтев тужилаца АА, ББ и ВВ, па се утврђује да је уговор о доживотном издржавању закључен између ЂЂ из ..., као примаоца издржавања и ГГ из ..., као даваоца издржавања, оверен пред Петим општинским судом у Београду дана, 26.01.2000. године, под бројем ЗР 11/2000, ништав и да не производи правно дејство. Ставом петим изреке побијане пресуде одбија се тужбени захтев тужиоца АА у делу којим је тражио да се на основу те пресуде укњижи у катастарске књиге на следећим непокретностима: породичној стамбеној згради бр. ... површине 37м², са уделом од 2/3 права својине, површине 24,66м², изграђеној на кат.парцели бр. ...; кат.парцели бр. ... земљиште под зградом-објектом, површине 37м², са уделом од 2/3 права својине, површине 24,66м²; кат.парцели бр. ... замљиште уз зграду – објекат површине 30м², са уделом од 2/3 права својине, површине 20м²; кат.парцели бр. ...земљиште уз зграду-објекат површине 250м², са уделом од 2/3 права својине, површине 166,66 м²; кат.парцели бр. ... воћњак друге класе површине 247,50м², са уделом од 2/3 права својине, површине 165м², све уписано у ЛН бр. ... КО ...; кат.парцели бр. ... њива “...” површине 2059м², са уделом од 2/3 права својине, површине 1372,66м²; кат.парцели бр. ... њива "Забран", површине 1107 м², са уделом од 2/3 права својине, површине 738м²; кат.парцели бр.... њива “...” површине 1664м², са уделом од 2/3 права својине површине 1109,66 м², кат.парцела ... њива “...”, површине 392 м², са уделом од 2/3 права својине, површине од 392 м²; кат.парцела бр. ... њива "...", површине 4860 м², са уделом од 1/1 права својине површине 4860м², све уписано у ЛН бр. ... КО ..., што је тужени ГГ дужан трпети, као неоснован. Ставом шестим изреке побијане пресуде одбија се тужбени захтев тужиље ББ у делу којим је тражила да суд утврди да је ималац права својине са уделом од 1/3 идеалних делова на 1/2 идеалних делова кат.парцела бр. ... КО ..., укупне површине 1329м², као 1/2 приватне својине својине на објекту-породичној стамбеној згради, објекат изграђен без одобрења за изградњу, укупне површине 74м², означен у ЛН као зграда бр. ..., а све уписано у ЛН бр. ... КО ...; кат.парцели бр. ... КО ..., укупне површине 1664м², уписано у ЛН бр. ... КО ..., кат.парцели бр. ... КО ..., укупне површине 2059м² уписано у ЛН бр. ... КО ...; кат.парцели бр. ... КО ..., укупне површине 392м² уписано у ЛН бр. ... КО ...; кат.парцели бр. ... КО ..., укупне површине 1107 м² уписано у ЛН бр.... КО ..., што је тужени ГГ дужан признати и трпети да се тужиља ББ на основу ове пресуде упише у јавним књигама као носилац права својине у обиму од 1/3 иделаних делова на наведеним непокретности, као неоснован. Ставом седмим изреке побијане пресуде одбија се тужбени захтев тужиоца ВВ у делу којим је тражио да суд утврди да је ималац права својине са уделом од 1/3 идеалних делова на 1/2 идеалних делова кат.парцеле бр. ... КО ..., укупне површине 1329м², као и 1/2 приватне својине на објекту-породичној стамбеној згради, објекат изграђен без одобрења за изградњу, укупне површине 74м², у ЛН означен као зграда бр. ..., све уписано у ЛН бр. ... КО ...; на кат парцели бр. ... КО ..., укупне површине 1664м², уписаној у ЛН бр. ... КО ...; на кат.парцели бр. ... КО ..., укупне површине 2059м², уписаној у ЛН бр. ... КО ...; на кат.парцели бр. ...КО ..., укупне површине 1107м², уписане у ЛН бр. ... КО ..., на кат.парцели бр. ... КО ..., укупне површине од 392м² уписаној у ЛН бр. ... КО ..., као

неоснован. Ставом осмим изреке побијане пресуде одбија се тужбени захтев тужиоца АА да суд обавезе туженог ГГ да му исплати причињену штету у износу од 174.000,00 динара, на име вредности за присвојени трактор ИМТ 533 рег.ознаке ..., као неоснован. Ставом деветим изреке побијане пресуде одбија се тужбени захтев тужиоца АА којим је тражио да суд обавезе туженог ДД да му на име накнаде штете исплати износ од 25.000,00 динара, као неоснован. Ставом десетим изреке побијане пресуде обавезује се тужени ГГ да тужиоцу АА накнади трошкове парничног поступка у износу од 58.900,00 динара, у року од 15 дана. Ставом једанаестим изреке побијане пресуде обавезује се тужени ГГ да тужиљи ББ накнади трошкове парничног поступка у износу од 81.000,00 динара, у року од 15 дана. Ставом дванаестим изреке побијане пресуде обавезује се тужени ГГ да тужиоцу ВВ накнади трошкове поступка у износу од 81.000,00 динара, у року од 15 дана. Ставом тринаестим изреке побијане пресуде обавезује се тужилац АА да туженом ДД накнади трошкове парничног поступка у износу од 162.000,00 динара, у року од 15 дана.

Против ове пресуде благовремене жалбе изјавили су првотужилац АА, у односу на став пети, осми, девети и четрнаести (заправо тринаести ожалбене пресуде пошто изрека нема четрнаести став); друготужилца ББ у односу на став шести изреке, а првотужени ГГ у односу на пресуду у целисти, сви због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног и због погрешне примене материјалног права, односно из свих законских разлога прописаних чланом 360. ЗПП.

Првотужилац је поднео одговор на жалбу првотуженог ГГ предлажући да иста буде одбијена, као неоснована.

Друготужени ДД је поднео одговор на жалбу првотужиоца предлажући да иста буде одбијена, као неоснована.

Апелациони суд у Београду испитао је побијану пресуду у смислу одредбе члана 372. ЗПП ("Службени гласник РС" бр. 925/04, 111/09) у вези са чланом 506. став 1. ЗПП ("Службени гласник РС" бр. 72/11, са свим изменама и допунама), нашавши да је жалба првотуженог делимично неоснована, а делимично недозвољена, док су жалбе првотужиоца и друготужилце неосноване.

У спроведеном поступку нису причињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 361. став 2. тачке 1, 2, 5, 7. и 9. ЗПП, на које повреде овај суд пази по службеној дужности, нити повреда из тачке 12. ове законске одредбе, на коју се указује наводима жалбе првотужиоца АА, друготужилце, ББ, као и првотуженог ГГ, нити је причињена релативно битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. у вези са чланом 8. ЗПП, на коју се указује жалбом првотуженог. Наиме, побијана пресуда је разумљива и не противуречи разлозима пресуде, с тим да у њеном образложењу постоје јасни и непротивуречни разлози о одлучним чињеницама на основу којих је донета, па се иста може испитати,. Такође, чињенично стање је потпуно утврђено и на њега је правилно примењено материјално право, с тим да је првостепени суд на основу одредбе члана 8. ЗПП одлучио по свом уверењу на основу савесне и брижљиве оцене сваког доказа засебно и свих доказа, као целине и на основу резултата

целокупног поступка, које ће чињенице узети као доказане.

Према утврђеном чињеничном стању, између ЂЂ, као примаоца и ГГ, као даваоца, закључен је уговор о доживотном издржавању оверен пред Петим општинским судом у Београду ЗР бр. 11/2000 дана 26.01.2000. године. Првим чланом тог уговора је уговорено да прималац издржавања, оставља после своје смрти даваоцу издржавања, ГГ, овде туженом, своју непокретну и покретну имовину, која се састоји од права власништва са уделом од 1/1 на кп бр. ... од 08,92 ара; кп бр. ... од 48,60 ари; кп бр. ... од 14,14 ари; кп бр. ... од 20,16 ари; кп бр. ... од 10,91 ар; кп бр. ... од 03,91 ар и кп бр. ... од 15,88 ари све уписано у ЗКУЛ ... КО ...; право власништва са 1/2 уделом на кат.парцели бр. ... од 12,50 ари и куће на истој парцели, тренутно земљишно књижно стање "без доказа о власништву", а коју је изградио и у чијем је послу прималац издржавања, све уписано у ЗКУЛ ... КО ...; право власништва са 3/18 на кп. бр. ... од 07,80 ари; кп. бр. ... од 10,61 ар; кп. бр. ... од 02,51 ар; кп. бр. ... од 13,66 ари; кп бр. ... од 12,03 ара; кп бр. ... од 13,94 ара, кп бр. ... од 02,40 ари, све уписано у ЗКУЛ ... КО ..., право коришћења са 1/2 на кп бр. ... од 19,37 ари, уписано у ЗКУЛ ... КО ... и трактор ИМТ – 533 рег.ознаке Чланом 2. истог Уговора, давалац издржавања се обавезао да ће примаоца издржавања хранити, лечити, финансијски помагати, облачити, плаћати за њега све пореске и комуналне дажбине и обезбедити му потребну количину огрева са зимски период, а на крају га сахранити на локалном гробљу, по свим православним обичајима. Према члану 3. овог уговора прималац издржавања је изјавио да ово издржавање траје од 1991. године, без међусобног споразума, а без икаквих проблема, па је, пошто нема директних потомака, одлучио својом вољом, без наговора или присиле, да закључи овај уговор са туженим, као даваоцем издржавањем. На уговору је од стране суда констатовано да пошто је судија исти прочитала и упозорила странке на правне последице уговора у смислу одредби чл. 194-205. Закона о наслеђивању РС, уговарачи су сагласно су изјавили да су га својевољно закључили, признали за свој и потписали и то, давалац издржавања својеручно, а прималац стављањем отиска десног кажипрста, док је овера садржине уговора извршена у присуству два сведока, по претходно прибављеном решењу Министарства финансија од 15.12.1999. године. Према мишљењу вештака за област дактилоскопије, Љубисава Познановића, од 29.11.2012. године, као и на основу изјашњења вештака током поступка, утврђено је да је спорни отисак прста примаоца издржавања, узет са уговора о доживотном издржавању III ЗР бр. 11/2000, услед протекла времена и нестручног узимања - неодговарајућим прибором на порозној подлози, такав да нема елемената за класификацију истог и идентификацију лица помоћу њега. Према налазу и мишљењу судског вештака за област психијатрије, др Марији Инес Јовановић од 03.04.2019. године, као и на основу изјашњења исте од 19.07.2019. године и 04.06.2021. године, утврђено је да услед компромитоване способности за расуђивање пок. ЂЂ и воље, а због постојања болести зависности - хроничног алкохолизма са последичним тешким оштећењем органа (мозга, срца, периферних живаца), у време закључења уговора о доживотном издржавању на дан, 21.01.2000. године, исти није био способан да схвати значај правне радње коју предузима, нити последице закључења тог уговора. Према исказу тужилаца и сведока којима је суд поклатио веру, утврђено је да је исти редовно конзумирао алкохол, да је живео неуредним и запуштеним животом и да о њему након смрти његове мајке и супруге, нико није бринуо, те да је умро у нехигијенским условима, на шта указује и медицинска документација у списима предмета.

На основу овако утврђеног чињеничног стања првостепени суд је донео побијану пресуду на основу одредби чл. 194. и 195. Закона о наслеђивању, у вези са чланом 56. став 1. Закона о облигационим односима, усвојивши тужбени захтев, пошто је утврдио да је ништав спорни уговор о доживотном издржавању од 26.01.2000. године, оверен под бројем ЗР 11/2000 и да не производи правно дејство, пошто један од уговарача није схватио значење и правне последице предузетих радњи. Наиме, пок. ЂЂ у време закључења уговора на дан, 21.01.2000. године, није био способан да схвати значај правне радње коју предузима, односно последице закључења спорног уговора, пошто му је воља била компромитована услед хроничног алкохолизма, те је применом одредбе члана 103. став 1. ЗОО донео одлуку као у ставу четвртном изреке којом је утврђена ништавост уговора, јер је очигледно да прималац издржавања није имао пословну способност потребну за закључење спорног уговора.

Истовремено првостепени суд је правилно одлучујући о приговору недостатка активне легитимације тужилаца ББ и ВВ, нашао да је исти неоснован имајући у виду да су наследници првобитно тужиоца ЕЕ, те су као правни следбеници, активно легитимисани за вођење овог поступка који су преузели сходно члану 217. ЗПП (“Службени гласник РС бр. 125/04 и 111/09). Суд је дозволио преиначење тужбе из поднеска тужилаца АА, ББ и ВВ имајући у виду да је овакво преиначење целисходно за коначно решење односа међу странкама те да исто не би знатно продужило трајање ове парнице па је одлучио као у ставу другом изреке побијане пресуде на основу члана 193 ЗПП, а овај суд налази да су разлози првостепеног суда у свему правилни и на законом засновани.

По налажењу овог суда, правилно је првостепени суд нашао да је спорни уговор супротан принудним прописима, јавном поретку и добрим обичајима, иако се наводима жалбе првотуженог, ГГ, истиче да га је суд онемогућио да расправља у поступку, одбивши му предлог за ново вештачење, док је вештачење, које је наводно, било одређено и извршено на његов предлог, изузето из чињеничног основа. Међутим, према стању у списима, друготужени, ДД (бивши вештак из области неуропсихијатрије у овом спору, у односу на кога је побијаном пресудом одбијен тужбени захтев првотужиоца, АА, да му накнади штету од 25.000,00 динара, колико му је својевремено правни претходник тужиоца, пок. ЂЂ платио, као накнаду за вештачење које је предложио), одређен је да вештачи решењем суда од 05.03.2013. године. Исти је доставио налаз од 21.05.2013. године, рађен на основу медицинске документације у списима, где стоји да је пок. ЂЂ, због акутног пијанства 03.12.1986. године, био на ВМА, ради испирања желуца, те враћен кући, с тим да је од 14.06.2001. до 28.06.2001. године, лечен на КБЦ Звездара од инфаркта срца, када је на лични захтев изашао из болнице, а надаље нема медицинске документације о његовом лечењу током 2002., 2003, 2004. године, све до налаза интернисте због кардиолошких сметњи од 05.04.2005. године, када му је 06.04.2005. године, наступила смрт. Према налазу друготуженог, од 03.12.1986. године, када је био у Хитној помоћи ВМА, до 14.06.2001. године, када је примљен у КБЦ Звездара због кардиолошких сметњи, нема података који би указивали на душевни поремећај пок. ЂЂ у време пре и после потписивања спорног уговора, пошто нема медицинске документације о његовом здравственом стању и лечењу и нема података који би указивали на његов душевни поремећај. Како се дијагноза о

алкоголизму појавила годину и по дана након потписивања спорног уговора, овде друготужени, као вештак, налази да је у време сачињења уговора, 26.01.2000. године, исти био у стању да схвати значај предузете радње, тј. да је био способан да закључи спорни уговор. Друготужени се изјаснио на првотужиочеве примедбе на налаз, 08.07.2013. године, када је остао у потпуности при датом налазу.

Међутим, како је поднеском од 12.08.2014. године, пок. тужилац ЕЕ (правни претходник првотужиоца), проширио тужбу и на ДД, судског вештака, тражећи да се обавезе да му накнади штету у износу од 25.000,00 динара, јер је налаз од 13.03.2013. године, наводно урађен мањкаво, несавесно и пристрасно, предложио је суду поднеском од 01.10.2014. године, да одреди другог вештака из области неуропсихијатрије, а према налогу суда од 05.03.2013. године, што је суд и одредио. Стога, ДД више у поступку није саслушаван, као вештак, већ је поступак вођен према њему, као према туженом, који се противио проширењу тужбе и свом учешћу у парници, истичући приговор недостатка пасивне легитимације, јер у овом спору у коме је поступао као службено лице, односно вештак, нема правног интереса. Првостепени суд је одредио извођење доказа саслушањем парничних странака за 20.11.2018. године, када је друготужени изјавио да је нашао према медицинској документацији у списима да је пок. ЂЂ био у стању да схвати значај предузете радње приликом закључења уговора о доживотном издржавању, а да је на примедбе тужиоца на налаз одговорио у изјашњењу од 10.09.2013. године. Првостепени суд је затим, одредио вештачење од стране вештака неуропсихијатра, др Марије Инес Јовановић, на околност да ли је пок. ЂЂ био способан да сачини оспорени уговор. У налазу и мишљењу од 03.04.2019. године, изјаснила се да је према медицинској и осталој документацији у списима, утврдила да је пок. ЂЂ био хронични алкохоличар који није лечен, па је та болест напредовала и њене последице су довеле до његовог смртог исхода, 2005. године. У отпусној листи Интерне клинике КБЦ Звездара од 28.06.2001. године, током његове хоспитализације су наведена телесна оштећења узрокована дејством алкохола – алкохолна цироза јетре, психоорганички синдром, алкохолна полинеуропатија – обољење периферних живаца руку и ногу изазваних конзумирањем алкохола, као и оштећење срца (срчана инсуфицијенција, инфаркт), па је закључила да је био дугогодишњи алкохоличар и да је у време закључења уговора био у токсикоманској фази алкохолизма, односно да се радило о тежем облику зависности од алкохола, јер врста и тежина телесних болести које је имао показују да је био алкохоличар више година и да је пио у континуитету, а није се лечио, па је у таквом стању био и пре потписивања спорног уговора, који је сачињен само годину дана пре дијагностификовања ових болести. Како је хронични алкохолизам у токсикоманској фази алкохолизма постојао код њега и у време потписивања предметног уговора на дан 26.01.2000. године, иако су наведене болести дијагностификоване код пок. ЂЂ непуних годину дана по закључењу уговора, вештак налази да су услед постојања психоорганичког синдрома код њега све психичке функције биле глобално оштећене, а највише памћење и схватање, које су неопходни да би неко имао способност расуђивања, јер су поменуте болести, као последице вишегодишње конзумације алкохола и нису могле настати у време након потписивања уговор, пошто је за њихов настанак потребно више година. Да је био дугогодишњи алкохоличар види се према налазу лекара ВМА Центар за хитну помоћ од 03.12.1986. године, где стоји да је пок. ЂЂ цео дан био у пољу, а када је дошао кући изгубио је свест, осећао се задах алкохола, а и раније се често напијао, хетероanamнестички има

чир на дванаестопалачном цреву, објективно дубоко сомнолентан, са кризама дисања па интубиран, дијагноза тровање алкохолом, отпуштен у добром стању. Стога вештак др Марија Инес Јовановић налази да су му психичке функције биле глобално оштећене у време закључења спорног уговора, те да у то време није могао да има способност за расуђивање, у прилог чему је и чињеница да је био и ментално инсуфицијентан (уписао први разред основне школе, а неписмен отпуштен из војске). Осим тога, у прилог његове некритичности и неспособности сагледавања проблема и животне ситуације, је и чињеница да је одбијао да се лечи и да је напустио лечење и поред постојања озбиљних здравствених проблема 28.06.2001. године, док последња отпусна листа од 06.04.2005. године, указује на околност да је био неуредан, јер је водио хигијенски запуштен начин живота, што говори у прилог менталној детериорацији (прогресиван губитак душевних функција). Вештак налази да је у критично време био у токсикоманској фази алкохолизма, па му је способност да слободно закључује била компромитована и условљена потребом за неодложним и константним узимањем алкохола, када је дијапазон слободне воље веома узак, јер алкохоличари подлежу императиву узимања алкохола, пошто не могу да се одупру неодољивој жудњи за истим, те су склони продавању имовине будзашто и склапању нереалних уговора, све зарад обезбеђења алкохола. Пок. ЋЋ је поседовао имовину, али није могао да се организује тако да себи обезбеди пристојан живот, нити му је то неко обезбедио, због чега вештак налази да на дан закључења уговора, 21.01.2000. године, исти није био способан да схвати значај правне радње коју предузима, као ни последице закључења уговора о доживотном издржавању са туженим.

Првостпени суд није узео у основ чињеничног стања налаз вештака ДД, овде друготуженог, имајући у виду да је у међувремену обухваћен тужбом као странка у поступку, јер иако су у односу на њега тужбу повукли друготужила и трећетужилац, првотужилац АА је након смрти пок. тужиоца ЕЕ, остао при тужби и тужбеном захтеву у односу на њега. Тако је друготужени ДД, као странка, оспорио налаз вештака др Марије Инес Јовановић, која се изјаснила на примедбе друготуженог од 20.05.2019. године наводећи да је било довољно да се алкохолизам помене једанпут да би се знало да се ради о хроничном, нелеченом алкохоличару са тешким последицама болести, које су постојале сигурно годину и по дана пре постављања дијагнозе. Наиме, хронични алкохолизам траје годинама, а манифестовао се као код пок. ЋЋ, према болничкој дијагнози из 2001. године, бројним телесним оштећењима (цироза јетре, инфаркт миокарда, психоорганични синдром), које болести су могле настати само после вишегодишњег конзумирања алкохола, а не за годину дана од закључења уговора, па до прве лекарске дијагнозе из 2001. године. Наиме, постоје подаци о његовом алкохолизму још од 1986. године, када је имао тровање алкохолом када се напио, па је губио свест, када му је откривен чир на дванаестопалачном цреву, што је честа последица конзумирања алкохола, као и цироза јетре и психоорганични синдром, који показује да је имао психичка оштећења. Околност што нема више налаза о његовој болести је услед тога што се није лечио, јер је честа појава код алкохоличара да негирају болест. Стога вештак сматра да су све ове болести последица хроничног алкохолизма који је неспорно постојао код пок. ЋЋ још од 1986. године, а што му је дијагностификовано јуна, 2001. године, а које су постојале све до његове смрти, априла 2005. године, када је умро запуштен и у нехигијенским условима, постојале и на дан потписивања спорног уговора о доживотном издржавању из 2000. године. Како је друготужени, ДД и надаље

оспоровао налаз и мишљење, као и изјашњење вештака др Марије Инес Јовановић, сада и због њеног коришћења навода сведока и првотужиоца о томе да је пок. ЂЂ био ментално инсуфицијентан, што сматра да није у складу са правилима струке, др Марија Инес Јовановић је приликом саслушања, 04.06.2021. године, остала код свог налаза рађеног на основу медицинске документације, где је у отпусној листи са епикризом КБЦ Звездара, у којој је пок. ЂЂ лечен од 14.06.2001. године до 28.06.2001. године, са завршним дијагнозама, наведена дијагноза "хронични алкохолизам", док су у отпусној листи када је преминуо уписане дијагнозе које су непосредно изазвале смрт - акутни инфаркт миокарта и инсуфицијенција срца због инфаркта и да све дијагнозе од којих је боловао, последице попут цирозе јетре алкохолне генезе, етиличне полинеуропатије и психоорганичног синдрома, према подацима из отпусне листе КБЦ Звездара од 28.06.2001. године, нису могле настати за годину и по дана од закључења спорног уговора, већ вишегодишњом конзумацијом алкохола.

Након овог изјашњења вештака др Марије Инес Јовановић на питања пуномоћника првотуженог и друготуженог, исти нису предложили ново вештачење и одређено је саслушање парничних странака. Како је пуномоћник првотуженог истакао да су налази вештака (односно друготуженог и др Марије Инес Јовановић) у потпуности супротни, предложио је усаглашавање истих, односно ново вештачење. Пуномоћник трећетужиоца је предложио да се из списка предмета изузме налаз и мишљење вештака ДД с обзиром да има статус странке у поступку, сматрајући да је непотребно да се изведе доказ комисијским вештачење, док је првотужени предложио одређивање новог вештачења што је одбио првостепени суд и закључио главну расправу.

Првостепени суд је прихватио налаз и мишљење судског вештака за област психијатрије, др Марије Инес Јовановић од 03.04.2019. године и њено изјашњење од 19.07.2019. године и од 04.06.2021. године, као јасне, објективне и дате према правилима струке, с тим да на тај налаз тужиоци имали нису имали примедби, док је вештак детаљано и образложено одговорио на све примедбе тужених. Стога се неосновано у жалби првотуженог истиче да је ономогућен да расправља у поступку пошто је суд одбио његов предлог за ново вештачење, а изузео налаз вештака ДД из чињеничног стања, што је основано учињено, јер је тај вештак тужен у овом спору, па се његов налаз не може користити, јер је странка у поступку, а све у смислу одредбе члана 253. ЗПП којим је прописано када вештак може да буде искључен или изузет из истих разлога као и судија или судија поротник (одредбом члана 66. став 1. тачка 1. ЗПП, којом је прописано да судија не може да врши судијску дужност (искључење) ако је сам странка, законски заступник или пуномоћник странке, ако је са странком у односу саобавезника или регресног обвезника или ако је у истом предмету саслушан као сведок или вештак).

Стога је правилна одлука првостепеног суда којом је изузет налаз друготуженог из основа чињеничног стања, док је правилан закључак суда да је налаз вештака др Марије Инес Јовановић, која је одговорила на сва питања и примедбе, донет сагласно правилима струке. Неосновани су и наводи жалбе првотуженог ГГ у том погледу, као и да му није било допуштено да буде саслушан у поступку, пошто је на рочишту за главну расправу од 01.04.2022. године, навео да остаје у свему при свом исказу датом

09.06.2009. године, а осим тога одговарао је на постављена питања на рочишту од 01.04.2022. године.

Правилно је првостепени суд донео побијану одлуку као у ставу деветом изреке, којим је одбио тужбени захтев тужиоца за накнаду штете у износу од 25.000,00 динара, на име накнаде штете због плаћене накнаде за “нестручно вештачење,” друготуженом ДД, пошто је основан приговор недостатка пасивне легитимације на страни друготуженог. Наиме, због налаза који је урадио као вештак, он није у вези са чињенично правним основом у овом предмету, па нема пасивну легитимацију у вези са предметом спора – утврђењем ништавости уговора о доживотном издржавању, док се тужбени захтев првотужиоца у односу на друготуженог, односи на трошкове извођења доказа вештачењем које је предложила тужилачка стране, а одредио суд у време док овај вештак још није био странка у спору. Стога је тужилац био дужан да унапред положи износ потребан за подмирење трошкова вештачења, све сходно одредби чл. 147. и 148. ЗПП, а који трошкови спадају у парничне трошкове.

Неосновани су наводи жалбе првотужиоца, АА, у односу на став четврти, а друготужеље ББ у односу на став шести изреке побијане пресуде, којима је одбијен њихов тужбени захтев да суд утврди да су имаоци права својине са одређеним уделитема на непокретностима које су наведене у тим ставовима. Наиме, првостепени суд је правилно нашао да је на њима био терет доказивања ових чињеница, а како нису приложили неопходне доказе, односно одговарајуће изводе из листова Катастра непокретности на основу којих би се непокретности могле идентификовати и са сигурношћу утврдити евентуални наследни удели тужилаца на њима, јер је од значаја било утврдити на кога се исте воде, те да ли су у међувремену отуђене, правилна је побијана одлука.

Истовремено, правилно је одбијен тужбени захтев тужиоца АА као у ставу осмом изреке побијане пресуде, којим је тражио да суд обавезе првотуженог да му исплати причињену штету у износу од 174.000,00 динара на име вредности присвојеног трактора ИМТ 533, рег.ознаке ..., пошто и у овом делу тај тужилац, а на коме је био терет доказивања, није приложио неопходне доказе на околност евентуално причињене штете од стране првоуженог и њене висине. Стога је суд применом члана 223. ЗПП, налазећи да тужилац АА није доказао да је претрпео штету услед радњи, односно пропуштања првотуженог, донео ову одлуку, супротно наводима жалбе првотужиоца да су сви докази у списима, тј. да је тужилац навео висину штете. Међутим, исту је било могуће утврдити само на основу релевантних параметара, а који недостају.

Неоснована је жалба првотуженог у односу на став први изреке побијане пресуде којим је одбијен приговор пресуђене ствари, имајући у виду да је повучена тужба у поступку пред бившим Петим општинским судом у Београду П бр. 2216/05, по тужби тужиоца ЕЕ (правног претходника овде тужилаца), против овде туженог ГГ, ради утврђења ништавости спорног уговора о доживотном издржавању, овереног 26.01.2000. године пред судом под бројем ЗР 11/2000. Решењем П бр. 2216/05 од 01.10.2008. године. Иако је решење о повлачењу тужбе постало правноснажно, у том спору није мериторно одлучено о овој правној ствари, па је неоснован приговор *res iudicata*, у смислу одредбе члана 279. став тачка 4. ЗПП, јер решење којим се тужба сматра

повученом, нема дејство пресуђене ствари, пошто се сматра да повучена тужба није ни била поднета, па се може поново поднети сходно члану 196. став 3. ЗПП-а.

Овај суд је ценио и остале наводе жалби странака, нашавши да су без утицаја на другачију одлуку суда.

Правилна је одлука првостепеног суда о трошковима парничног поступка, која је донета сходно успеху странака у спору, висина им је одмерена према АТ и ТТ, која одлука је заснована на одредби члана 387. тачка 2. ЗПП.

Са свега изложеног, одлучено је као у изреци пресуде на основу члана 375. ЗПП.

Одбачена је жалба првотуженог ПГ из ... у односу на став трећи, пети, шести, седми, осми, девети и тринаести изреке побијане пресуде, имајући у виду да у том делу исти нема правног интереса за жалбу, па је одлука донета на основу члана 373. став 1. у вези члана 387. тачка 1 ЗПП.

Одредбе ЗПП ("Сл.гласник РС" бр. 125/04 и 111/09), примењују се на основу одредби члана 506. став 1. ЗПП-а ("Сл. гласник РС" бр.72/11, са свим изменама и допунама).

Са свега изложеног одлучено је као у изреци ове пресуде у односу на потврђујући део побијане пресуде.

**Председник већа-судија
Зорица Ђаковић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић

